

NADNIEMENSKI KURIER POLSKI

Orzeszkowej 13 tel. 168
Redakcja otwarta od 12-15-6
Administracja 10-11-6
Prenumerata miesięcznie zł. 4,
z odnośnikiem i przes. poczt. 4 zł. 50 gr.

№ 36

Rok III.

GRODNO

piątek 5 lutego 1926 r.

OGŁOSZENIA: Za 1 wiersz mm za tekstem Probu...
za wyraz 10 gr. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz.
Miesięcznie płać umowy. Dla ogłoszeń układ stronni 8-10
szpaltowy. Każda nowa podwyżka taryfy ogłoszono w na-
główku, obowiązuje wszystkie już przyjęte zamówienia
bez uprzedniego zawiadomienia.

P
A
LA-
CE
ulica Pocztowa № 4

II i ostat-
nia serja

Dr. MABUZE

(współczesny
CASANOWA)

Najniebezpieczniejszy
awanturnik XX wieku

W rolach
głównych

R. Klejn-Roggen i in.

Od 75 gr.

O powagę teatru

Jak wiadomo z dotychczasowych notatek, w dniu dzisiejszym miała się odbyć premiera granej z wielkim powodzeniem na wszystkich scenach, komedji „Wielka Kępczna i chłopiec hotelowy”. Premiera tej sztuki zaplanowana została przez Państwowy teatr na dochód tej instytucji.

Allości, jak nas informują ostatnie komunikaty teatralne, premiera ta w dalszym ciągu została odłożona, w celu ostatecznego wycofania komedji pod względem wykonania, została odłożona do przyszłego tygodnia. Mówią mniej górnolotnym stylem — premierę odłożono, ponieważ sztuka nie jest odpowiednio przygotowana.

Podobne rzeczy dzieją się wszędzie od czasu do czasu. W każdym teatrze bywa, iż wia-malor stanie na przeszkodzie wystawienia sztuki we właściwym czasie, lub właściwym wykonaniu.

Zdarza się to jak, rzekliśmy, gdzie niedługo i kiedy niekiedy. Czy jednak u nas nie zdarza się to zbyt często?

O ile nam wiadomo, sztuki na naszej scenie idą po 6 próbach a nawet „Sulkowski” miał tylko trzy próby. Nie zupełnie dokładnie zdajemy sobie sprawę dla czego tak a nie inaczej niekiedy odbywa się u nas, skoro przeciętnie premiera dawane się co 10-14 dni, oraz dla czego zbliżająca się premiera nie mogła być dawana dziś, skoro na przygotowanie było więcej czasu niż 6 dni. Twierdzenie iż premierę odłożono z powodu niedokładnego przygotowania — nie ulega zaprzeczeniu, chodzi tylko o to, dla czego nie było ona do dnia dzisiejszego należąca do wykonania.

Aktorzy utrzymują, że wina leży tu absolutnie po stronie Magistratu, który zrobił z teatru kramik do hory i stale, każdorazowo wynajmuje teatr po 2 razy, uniemożliwiając aktorom odbywanie prób.

Przyczyna nader poważna i silna

obejmująca Magistrat, oczywiście — o ile prawdą jest to, co mówią aktorzy!

Pozatem jest jeszcze jedna kwestja — że tak ją nazwiemy — bieżąca. W dniach 8 i 7 Grodno gościł będzie w swych murach, z powodu zjazdu, szereg wybitnych osób, których może zaciekałaby ruch kulturalny naszego teatru i jego promieniowanie na tutejsze społeczeństwo.

Tymczasem nasz teatr, który dotąd zawsze przyjmował wybitny udział w akcji reprezentacyjnej naszego miasta nie tylko że nie uczynił obecnie w tym kierunku, lecz nawet nie postarał się o wystawienie możliwej dla oko komedji a de w te historyczne dni, — głupie, bezmyślne ordynarne i ograne już farsidło z łóżkiem na scenie, „Dudka” która zarówno swym tytułem jak wartością artystyczną, godnie reprezentuje tutejszą dyrekcję teatru. Na dubitkę zaś jakgdyby — dyrekcja zawała nas jeszcze karmila różnymi głupstwami — de na „oboz ożenielizdu” — Kabaret — „Zieloną Kaczkę” która nie ma nawet na swe usprawiedliwienie, iż jest piosenką tem dla głodnych aktorów, jak to bywało dawniej, gdy pod firmą p. Czermińskiego, dyrekcja z zawała robić kabarety, aby dopomóc finansowo aktorom. Czyż by dziś również aktorzy cierpieli niedostatek i w ten sposób zmuszeni byli ratować swą finansową sytuację?

Czy nie dość byłoby tych kpin z nas i naszego teatru, na jakie pozwala sobie dyrekcja?

Czy długo jeszcze będą usłiwalili w nas umawiać, iż w przyszłości temu co się dzieje w teatrze jest winien Magistrat, który przecież robi wszystko co może, pod względem finansowym, aby tylko teatr mógł stać na odpowiedniej wysokości?

Przez wzgląd na to, iż nas, starym obyczajem, posiadaczą mogą o kwestje osobistej natury, patrzyliśmy na to

wszystko i miłozeliśmy. Tam zaś sądzono, iż wszystko bierzemy za dobrą monetę.

Czas jednak skończyć z tem! O drażliwym temacie wypowiedział się p. a. prasa — wystawiając tem samem świadectwo — wliczy bilet — obrotnej dyrakcji. Nikt nas przecież dziś już nie posadzi o prywatę i dla tego zaczęliśmy mówić o waszy sikiem, co wiemy. — A wiemy b. wiele.

Zebranie oficerów rezerwy

W ub. poniedziałek w lokalu Oficerskiego Kasyna Garnizonowego odbyło się Walne Zebranie Oficerów rezerwy.

Głównym punktem porządku dziennego był wybór prezesa oddziału.

Po dyskusji przez aklamację wybrano jako Prezesa Dr. Rupp, Vice-Prezesa Dr. Leonowicza, skarbnika Dyr. Biegańskiego i sekretarza p. Dubaniewicza.

Bliższą dyskusję wywołał wniosek p. Bono Kozona, który powołał się na § 3 statutu proponował przystąpienie do Rady b. Wojskowych, gdyż, zdaniem wnioskodawcy, sam związek, jako taki, niema ra-

cji bytu.

Po dyskusji npowazniono Zarząd do przeprowadzenia pertraktacji z Radą b. Wojskowych w tej sprawie. Późem uchwalono pewną część wpisowego oraz składek członkowskich plokować w Kasie Samopomocy, jaka się znajduje przy tut. Sejmiku, aby uzyskać pewien kapitał, z którego będą udzielane pożyczki najbardziej potrzebującym członkom Związku.

Następnie zebranie postanowiło porozumieć się z Magistratem w sprawie urządzenia przedstawienia w Teatrze Miejskim na rzecz Związku.

Celem przyjscia z pomocą swym członkom w sprawie zajmowania posad w urzędach państwowych, wojskowych i komunalnych uchwalono wystąpić z apelem do powższych urzędów o udzielenie posad.

Prezydent Stepiński przyrzekł ze swej strony poparcie w tej sprawie.

W końcu zebrania powołano komisyję balotującą oraz Sąd Rozjemczy, w celu rozstrzygnięcia ewentualnie spórów, wynikłych między członkami.

Do Komisji powołano pp. Nowińskiego, Zaboklickiego, Bon. Kozona, Parczewskiego i St. Cydzika, zaś do Sądu pp.: Nowińskiego, Jeśmana i Stepińskiego.

Zebraniu przewodniczył Dyr. Biegański.

Biuro rozlepiania ogłoszeń

mieści się ul. Dominikańska № 31 przy księgarni E. IBERSKIEGO i otwarte cały dzień prócz dni świątecznych.

Ogłaszajcie się w „Kurjerze Nadniemeń”

Wyciąg z protokołu ostatniego walnego zebrania Koła Samopomocy Pracowników Miejskich w Grodnie

Po zwołaniu zebrania przez kol. Koleckiego wybrano na przewodniczącego kol. Grybowa na sekretarza kol. Benkensa.

Uchwalono następujący porządek dzienny:

- 1) odczytanie protokołu z poprzedniego posiedzenia;
- 2) sprawozdanie roczne;
- 3) wybory do Kasy Chorych;
- 4) wybór Włada Kola;
- 5) wolne wnioski.

W sprawie poprzedniego protokołu zabrakł głos kol. Koleckiego ogłaszającego wynik ankiety w sprawie lekarzy jakich członkowie Koła chcieliby widzieć na stanowisku w Kasie Chorych. Ankieta dała wynik następujący:

Dr. Talheim—75 gł., dent. Trop-Kryński—45, Dr. Lipnik—37, dent. Morawska—9, Dr. Morawski—6, Dr. Arkin—8, dent. Rozenberg—3, Dr. Wolański—1, dent. Ginzburg-Lewin—1.

Sprawozdanie roczne referował kol. Kolecki.

Zarząd Koła usilnie starał się organizować wykłady z dziedziny wiadomości ogólnie kształcących a w szczególności z dziedziny stylistyki, literatury i geografii Polskiej.

W czasie do maja 1925 r. frekwencja na wykładach była dość liczna w jesieni natomiast osłabła. Ogółem w ciągu roku było 70 godz. wykładowych w tym stylistyki i literatury polskiej 42, geografii Polskiej 24 i różnych 4. Przeciętna frekwencja na każdym wykładzie, wyraża się w cyfrze 20 osób. Najliczniejsza frekwencja do 70 osób była na odczytach pod tyt. „Znajmiasz swoje” profesora Gasparskiego, oraz 68 osób na odczytach: „Jak kochać Mickiewicza” profesora Mirjana Hanusa. Następnie kol. Kolecki informuje, że liczba członków Koła w dniu 31 grudnia 26 r. wynosi 90 osób.

Składki członkowskie wpływały regularnie każdorazowo przez kasę miejską z listy płać, tak samo potrącone były raty pożyczkowe i inne należności Koła, a taki system ułatwia rozwój stowarzyszenia i zadowolony to musimy przychylićemu stanowisku w tej sprawie Prezydium Magistratu.

Bilans za 1925 r.

Stan czynny

Gotówki w kasie	Zł. 181 —
Na pożyczkach	7914 —
Ruchomości	119 20
50% amortyzacji	69 60
Różni dłużnicy	410 —
Należność % za grudzień	80 85
Należność za wykłady	76 50
	Zł. 8670 95

Przedwstępny kurs sanitarny

W dniu wczorajszym w sali Towarzystwa Wiedzy Wojskowej (gmach D. O. K. III.) z inicjatywy ppłuk. Ba-gieńskiego odbyło się zebranie w sprawie urządzania kursów: sanitarnego i łączności dla młodzieży klas starszych szkół średnich poci obog. Na zebranie zostali również za-

proszeni przedstawiciele miejscowych szkół średnich.

Ponieważ program na obu tych kursach jest nader obszerny, wymagający około 30 tygodni czasu, licząc po 2 godziny tygodniowo, po dyskusji, zdecydowano uruchomić przedwstępny kurs sanitarny dla dziewcząt z tem, że normalny kurs taki zostanie uruchomiony z początkiem roku szkolnego, aby była możliwość przejścia programu w nor-

Stan bierny

Oszczędności członków	Zł. 7299 —
Fundusz rezerwow	925 —
Różni wierzyciele	88 46
Czysty zysk	812 50
	Zł. 8670 95

Rachunek strat i zysków.

Zyski	
Odeśki z odczytów	Zł. 515.97
	150.10
	Zł. 666.07
Straty	
Koszty organiz. Kola	Zł. 298.63
Amortyzacja ruchom.	59 60
Zysk	312.84
	Zł. 666.07

Jak widać z porównania strat i zysków koszty organizacyjne Koła wynoszą 298 zł. i 63 gr. W sumie tej mieszczą się także koszty podróży delegatów Koła na Zjazdy urządzane przez Zw. Zaw. Pracowników Miejskich w Warszawie resztę zużyto na druki, porto i gratyfikacje roczną dla służby.

Kol. Kolecki oświadcza, że z zadania swego mógł się wywiązać tylko dzięki wybitnej pomocy kol. Bronisława Hardeja w dziale rachunkowości, a dzięki pp. Suzanowiczowi, Epsztajnowi i Bergowi w dziale organizacji technicznej wykładów.

Bilans powyższy walne zgromadzenie przyjęło do zatwierdzającej wiadomości, jak również i sprawozdanie. W sprawie zysków w 312 zł. 84 gr. zabierali głos koledzy Sawicki Lasek i Kolecki. Przyjęto wniosek Komisji Rewizyjnej: a) 218 zł. 98 gr. tytułem oprocentowania składek członkowskich w wysokości 3% od salda w dniu 31. XII. 1925 r. b) 93 zł. 86 gr. na cele społeczne do uznania Zarządu.

Kolega Kolecki proponuje, dla większej popularyzacji wykładów utworzyć organizację wykładową. Wniosek przyjęto i do tej organizacji zaproszono kol. Szczelównę, Epsztajna Hirsza, Gryzina-Laska, Białobłockiego. W skład tej organizacji wejdzie z urzędu jeden członek Zarządu.

Przez losowanie ustąpił z Komisji Rewizyjnej kol. Swiderski i Sawicki Józef, a w głosowaniu tajn. weszli na ich miejsce kol. Grybów jako członek i kolega Lasek jako zastępcę.

Przeprowadzone wybory tajne do Zarządu dały wynik: kolega Kolecki, Dr. Talheim i kol. Hardeja.

Do Sądu Honorowego przez akłmając wybrano ponownie D-ra Talheima, Prezydenta Stępińskiego, ławnika Suchowlańskiego, kolegów: Czarneckiego, Koleckiego i Kunca.

Postanowiono prosić Magistrat o przyspieszenie wprowadzenia w życie nowej ustawy emerytalnej.

Walne Zebranie postanowiło wyrazić uznanie za intensywną pracę koledze Koleckiemu i koledgom Hardejowi, Suzanowiczowi, Epsztajnowi i Bergowi za okazaną pomoc przy prowadzeniu ksiąg i organizacji technicznej wykładów.

malnym tempie. W sprawie zaś kursu łączności i sanitarnego dla ochłopów uchwalono wprowadzić wykłady z tych przedmiotów w hufcach szkolnych z tymże zastrzeżeniem, jak w stosunku do przedwstępnego kursu sanitarnego dla dziewcząt.

W celu uzyskania pozwolenia Kuratorium Szkolnego na wzięcie udziału w kursie sanitarnym Wydział Przystosowania Wojskowego D.O.K.III. odniósł się do Kuratorium.

Otwarcie kursu sanitarnego nastąpi prawdopodobnie w przyszłym tygodniu.

Wykłady będą się odbywały w sali gimnazjum żeńskiego przy ul. Dominikańskiej.

Kronika

Program zjazdu

- 1) Zagajenie, 2) Wybór prezydium, 3) Przyjęcie regulaminu obrad, 4) Referaty:

a) Sytuacja obcna na Ziemiach Wschodnich, b) Naprawa administracji i Samorząd, c) Sprawy gospodarcze i skarbowe, d) Sprawy oświatowe, e) Sprawy agrarne.

5) Wolne wnioski, 6) Wybór Komisji, 7) Sprawozdanie komisji, 8) Dyskusja i przyjęcie uchwał, 9) Zamknięcie zjazdu.

Dowiadujemy się, że dziś o godz. 5-tej po poł. w mieszkaniu posła Łaszkiewicza, promotora zjazdu, odbędzie się zebranie poufne, na którym ustalone będą szczegóły regulaminu i system prowadzenia obrad.

Teatr Miejski

Dziś operetka żydowska. Jutro po raz szósty farsa w 3 akt. p.t. „Dudek”. O godz. 11 wieczorem odezwie się w naszym teatrze „Zielona Kaczka”—kabaret artystyczny w połączeniu z Daningiem przy dźwiękach świetnego zespołu orkiestry smyczkowej. W kabarecie bierz udział prawie cały zespół. Reżyseruje całość Karol Wichrowski i będzie konferować. Bilety już są do nabycia w kasie teatru.

Próby z komedji „Wielka Księżna i Chłopiec Hotelowy” dobiegają końca. Premiera w poniedziałek. Reżyseruje K. Wichrowski.

Wyrok

W dniu wczorajszym wieczorem zapadł wyrok w sprawie szpiegowstwa, o czym pisaliśmy w numerze wczorajszym.

Skazani zostali Józef Lew na 4 lata ciężkiego więzienia, Sina Lew na 1 rok i ostry miesiąc więzienia, zamieniającego dom poprawy, z zaliczeniem w poczet wymierzonej jej kary 10 miesięcy aresztu prewencyjnego.

Liza Lew, Izrael Juszyński i Basza Kaczanowiczowa, z braku dowodów winy, zostali uniewinnieni.

Skazani wyrok przyjęli z uśmiechem, zaś znajdującą się na sali rodzina przeraził wami krzykami.

Zmiany

Działalność i wpływy poszczególnych oddziałów wojskowych w akcji przystosowania wojskowego uległa pewnemu rozdzieleniu. Na terenie naszego powiatu i Sokółskiego akcję tę powierzono 81 p. p. Zastępca 76 obejmuje pow. Wołkowyński.

Instruktorem Przystosowania wojskowego na tutejszy teren mianowany został D-ca I-ej Kompanji 81 p. p. kapitan J. Miałkowski, któremu będzie przydzielona odpowiednia pomoc.

Usiłowanie samobójstwa

Do szpitala miejskiego przywieziony został Józef Busławow, zam. w Grodnie, który usiłował popełnić samobójstwo za przez zażycie trucizny.

Dr. Grzeg. Ałszybaja

Choroby wewnętrzne i kobiece
przeprowadził się i przyjmuje
chorych od godz. 5—7 w domu
Nr 6 przy ul. Zielonej
(obok Elektrowni Miejskiej).

14-15

Wyciąg ze spostrzeżeń wojsk. stacji meteorologicznych O. K. III.

		Ciepłota powietrza	Prędkość wiatru w m/s.	T. najniższa dobie ubiegła	T. najniższa dobie ubiegła	Stan pogody za dobie ubiegłą
Grodno	g. 13	758.3	2	—	—	pochmurno i mgliście w nocy deszcz
	g. 21		3	—	—	
	g. 7. dn. 4. II.	758.3	4	+1.5	-0.5	
Wilno	g. 13	751.5	—	—	—	pochmurno
	g. 21					
	g. 7 dn. 4. II.	758.0	2	+2.0	-1.0	
Białystok	g. 13	751.7	1	—	—	Przeważnie pochmurno
	g. 21		1	—	—	
	g. 7 dn. 4. II.	757.8	1	+1.0	0.0	

Składajcie ofiary na

KUCHNIĘ DOBROCZYNNOŚCI